

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ
МИНИСТРЛІГІ**

**ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН
МЕДИЦИНА
АКАДЕМИЯСЫ**

«Клиникалық пәндер» кафедрасы

Тақырыбы: Жасөспірімдер контрацепциясы.

Жоспар:

I. Кіріспе

Контрацепция әдістері

II. Қорытынды

IV. Пайдаланылған әдебиеттер

Отбасын жоспарлаудың қажеттілігі

- ✓ Қалаулы дені сау баланы туу үшін
- ✓ Әйелдердің денсаулығын сақтау үшін
- ✓ Отбасындағы психосексуалды қатынастардағы үйлесімділікке қол жеткізу үшін
- ✓ Өмірлік жоспарларды жүзеге асыру үшін
- ✓ Өмір сүру сапасын жақсарту үшін

Отбасын жоспарлаудың 5 негізгі принципі

- 18 жасқа дейінгі жасөспірімдер жүктілігінің алдын алу
- 35 жастан асқан әйелдер жүктілігінің алдын алу
- 2 жылдан кем емес интергенетикалық интервалды сақтау
- Көп босанған әйелдерде қатер тобына алып, алдын алу іс-шараларын жүргізу
- Экстрагенетальды патологиясы бар әйелдерді сауықтыру, қарсы көрсеткіштерде жүктіліктің алдын алу

Контрацепция

Контрацепция – бұл үнемі және кездейсоқ жыныстық өмір барысында қалаулы емес жүктіліктен сақтану.

Стандартты күндер тәсілі

- Стандартты күндер тәсілі (СКТ) отбасын жоспарлаудың табиғи тәсілі болып табылады. Бұл тәсіл әйелдің етеккір циклінің фертильды кезеңіне негізделеді. Соған байланысты фертилды кезеңінің басталуы мен аяқталу күндерін анықтап және сол күндері жыныстық қатынаста болмау немесе қосымша контрацепция тәсілдерін қолдану. Ауқымды зерттеулер мәліметі бойынша циклдің 8-19 күндері – әйелдердің көпшілігінде «фертилды күндер» болып есептелнеді.

Әйелдердің барьерлік контрацептивтер

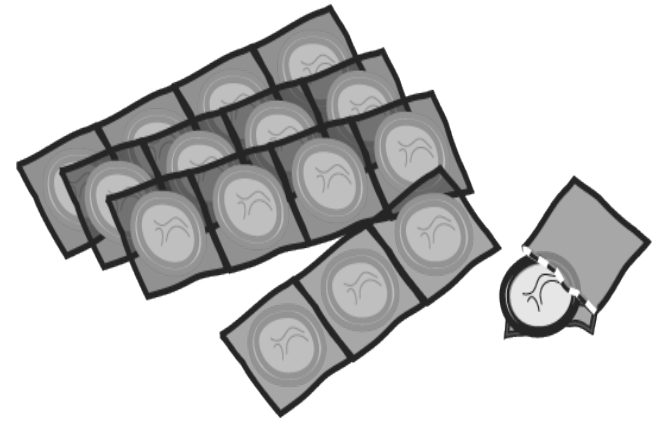
Ерлер презервативтері:

ұзындығы 15-20 см, диаметрі 2.5-3.5 см, қалыңдығы 0.03-0.7 см. Презерватив латекстен дайындалады, ВИЧ, вирусты гепатиттен сақтайды.

Әйел презервативтері –

эластикалық полиуретаннан дайындалады, ұзындығы 15 см, диаметрі 7 см тұрады, қынапқа орнатылады.

Цервикалді қалпақша – жатыр мойны өзегіне қойылады.

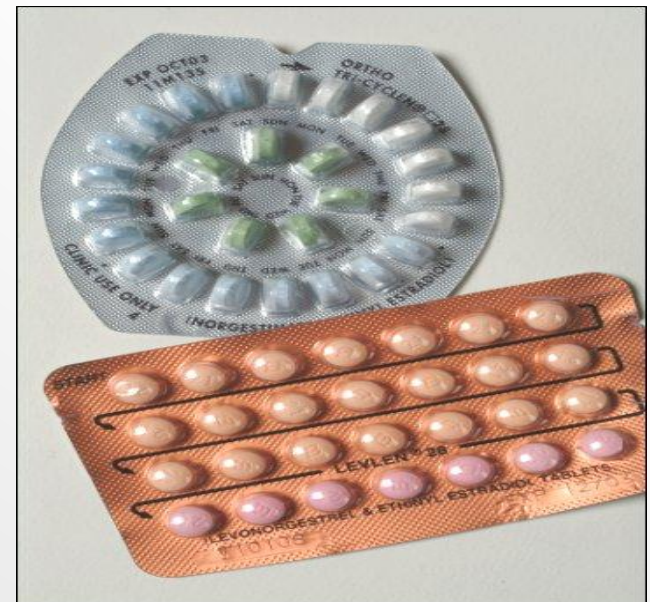
Қынаптық қалпақтар

Комбинирленген оралды контрацептивтер (КОК)

Таблеткалар – күнделікті қабылдау
Пластырь – аптасына бір рет
ауыстыру
Қынаптық сақина -
айына бір рет ауыстыру

Комбинирленген оралды контрацептивтер (КОК) - таблеткалар

**КОК-дің құрамында 2 гормонның
кобинациясы бар:**

Эстрогенді компонент – этинилэстрадиол

Прогестеронды компонент – левоноргестрел

Емшекпен емізудің артықшылығы

- » Босанғаннан кейін
- » Плацентаның туылуын тездетеді
- » Қан кетуді төмендетеді
- » Жатыр инволюциясын тездетеді
- » Сүт безі мен аналық безінің эпителиалды рагіне шалдығу қаупін төмендетеді
- » Сүйек жүйсінің жағдайын жақсартады
- » Емшекпен емізу әйел сүйектерінің тығыздығын артады
- » Келешекте сан сүйегінің сыну мүмкідігі төмендейді